

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Første Brev til en højvelbaaren Herre. 1728

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 125. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg12-shoot-idm140252801791120/facsimile.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

her i Landet af omrejsende Komedianter. Den strækker sig over et Tidsrum af fyre Aar, og Scenen skifter mange Gange. De fornemme Personer taler et opblæst og svulstigt Sprog for at skille sig ud fra de jævne; der blæses i Trompeter hver Gang Hærføreren kommer paa Scenen; Personerne er det ene Øjeblik unge, det næste gamle og graa. Og saa er den fuld af Anakronismer, volapykiske Navne og andet sligt, som de omrejsende Komedianters Tekster altid vrimler af. Alle disse Fejl afslører Ulysses' Tjener Harlekin saa elegant at det jævne Publikum, som ellers plejer at falde i Søvn over moraliserende og kritiske Komedier, satte lige saa stor Pris paa den som den fine Portion.

Den trettende hedder Kilderejsen. Den satiriserer over dem som tror paa den undergørende Kraft i en vis Kilde et Sted i Nærheden af København, og som paa et bestemt Tidspunkt af Aaret, nemlig Sankt Hans Nat, strømmer ud til den i Flokkevis.

Den fjortende er en Tragikomedie ved Navn Melampe. Hovedpersonen i den er en Skødehund, som to Søstre er saa forgabede i, at det fører til Krig mellem deres Kærester. Striden bliver dog lykkeligt bilagt da de to Søstres Broder kommer til. Han skaffer straks Melampe, Stykkets Helt og Stridens Æble, af Vejen. Denne Komedie fik en fantastisk Succes paa Grund af sit originale Emne. Digteren boltrer sig nemlig trods Emnets komiske Karakter i et Sprog der henleder Tanken paa Sofokles' Tragedier, saa at han faar Tilskuerne til at le og græde paa én Gang. Stykket har iøvrigt dobbelt Sigte, det er dels rettet mod de Tragedier der bovner af Ordpragt, dels mod Kvinder af den Type der

helt uden Skrupler vil forgi sin Ægtemand,
hvis blot sin Skødehund hun derved frelse kan.

Den femtende hedder Brødrene som gaar til modsatte Yderligheder [ɔ: Uden Hoved og Hale]. Hovedpersonerne er to Brødre, hvoraf den ene er lige saa overtroisk